

საქართველოს გაკეპოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-886

01/11/2018

ქ. თბილისი

შუახვესა და ხულოს მუნიციპალიტეტში შპს „გაზპროექტის“ შუახვეი - ხულოს (ხიჭაურის დასახლებიდან გოდერძის უღელტეხილამდე) P=6კგ/სმ² გაზგამანაწილებელი ქსელის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „გაზპროექტის“ მიერ გზშ-ს ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია შუახვეი - ხულოს (ხიჭაურის დასახლებიდან გოდერძის უღელტეხილამდე) P=6კგ/სმ² გაზგამანაწილებელი ქსელის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციით დგინდება, რომ გაზსადენის ტრასა მდებარეობს შუახვეის მუნიციპალიტეტის ხიჭაურის დასახლებიდან გოდერძის უღელტეხილამდე. გაზსადენის ტრასის მთლიანი სიგრძე არის დაახლოებით 54 კმ. საპროექტო ტრასა მიუყვება (d=300მმ) შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ბათუმი-ანგისა-ახალციხე საავტომობილო გზას, გზის სავალი ნაწილიდან 0,5 – 2 მ-ის მოშორებით. გაზსადენის საწყისი წერტილის კოორდინატებია X – 223700, Y – 4614919, ხოლო საბოლოო X – 292533, Y-4611720.

დაგეგმილი საქმიანობა ითვალისწინებს შუახვეის მუნიციპალიტეტის ხიჭაურის დასახლებიდან გოდერძის უღელტეხილამდე ბუნებრივი აირის მილსადენის მშენებლობას. საპროექტო დერეფანი გაივლის რამდენიმე მჭიდროს დასახლებული პუნქტის ტერიტორიაზე (მათ შორის, დაბა შუახვეის და დაბა ხულოს ტერიტორიებზე). პროექტის მიხედვით, მილსადენის ძირითადი ნაწილი განთავსდება მიწისქვეშა თხრილში, ხოლო მცირე ნაწილი (მდინარეებისა და ბუნებრივი ხეების გადაკვეთის წერტილებში) კი მიწის ზევით. გაზსადენის ტრასა გადაკვეთს 6 ხიდს. დაბა ხულოდან ტრასა მდ. აჭარის წყალს მარცხენა მხარეზე მიუყვება და სოფ. დანისპარაულში მისული მის მარცხენა შენაკადებს კვეთს.

გაზმომარაგების წყაროდ მიღებულია შუახვეის მუნიციპალიტეტში (ხიჭაურის დასახლებაში) ახლად აშენებული P=6 კგ/სმ² d=300 მმ გაზსადენი. გაზის მიწოდება გათვალისწინებულია მე-2 კატეგორიის IV-კლასის მაღალი წნევის (P=6 კგ/სმ²) გაზსადენის ტრასით. გაზსადენის განთავსება დაგეგმილია 1,2-1,4 მ სიღრმის და 0,5-0,7 მ სიგანის თხრილში. გაზსადენის ტრასაზე გათვალისწინებულია გაზის მიწოდების გამომრთველი ონკანების დამონტაჟება.

სამშენებლო მასალების (ძირითადად გაზსადენის მილების) დასაწყობებისათვის დაგეგმილია 6 სამშენებლო მოედნის მოწყობა. სამშენებლო მოედნების ტერიტორიის ადგილმდებარეობა განისაზღვრება სამშენებლო ორგანიზაციის მიერ. პროექტის მიხედვით, სამშენებლო მოედნებზე არ არის დაგეგმილი ბეტონის კვანძის ან სამსხვრევ-დამხარისხებელი საამქროს მოწყობა. მშენებლობისათვის საჭირო ბეტონის ნარევი შემოტანილი იქნება სხვა იურიდიული პირების საწარმოებიდან. პროექტის ფარგლებში არ იგეგმება მუშათა საცხოვრებელი ინფრასტრუქტურის მოწყობა.

საკვლევი ტერიტორია ძირითადად ეროზიულ-აკუმულაციური პროცესების შედეგად ჩამოყალიბებულ მორფოლოგიურ ერთეულს წარმოადგენს. რელიეფი ძალზე რთული აგებულებისაა, რომელიც დანაწევრებულია მრავალი ხეობებით და ეროზიული ფორმებით. საკვლევი ტერიტორია გეომორფოლოგიური თვალსაზრისით მოიცავს, როგორც მდ. აჭარის-წყლის ჭალებს და ტერასებს, ასევე სამუალო მთიან და გორაკ ბორცვიან რელიეფს.

გაზსადენის ტრასის მშენებლობის დაწყებამდე მოსამზადებელი სამუშაოები გულისხმობს: გაზსადენის ტრასისათვის სამშენებლო ზოლის გამოყოფას; გეოდეზიურ დაკვალვას; სამშენებლო ორგანიზაციის სამუშაო ადგილის მოწყობას; გაზსადენის ტრასის ზოლის და მისასვლელი გზების გასუფთავებას.

საპროექტო არეალში მოუსახავ გრუნტიან გზებზე დიდი რაოდენობით სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილება და საკვლევ ტერიტორიაზე პროექტის განხორციელებისთვის საჭირო ტექნიკის მუშაობა მნიშვნელოვნად გაზრდის, როგორც ამტვერების ისე მომუშავე და იქ მოძრავი ტრანსპორტით გამოწვეული გამონაბოლქვის რაოდენობას, რასაც შეიძლება კიდევ დაემატოს ხულო-ზარზმის მონაკვეთის რეკონსტრუქციის პროექტის თანხვედრაც. ყოველივე ეს გამოიწვევს ფონური მდგომარეობის გაუარესებას, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების კუთხით.

აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ საპროექტო დერეფანი გაივლის რამოდენიმე მჭიდროდ დასახლებული პუნქტის ტერიტორიაზე, შესაბამისად მშენებლობის ეტაპზე ადგილობრივ მოსახლეობაზე ჰაერის დაბინძურებით და ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება მოსალოდნელია.

საპროექტო ტრასა მიუყვება ($d=300\text{მმ}$) შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ბათუმი-ანგისა-ახალციხე საავტომობილო გზას, გზის სავალი ნაწილიდან $0,5 - 2$ მ-ის მოშორებით, სავალი გზიდან დაშორების გამო შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს ახალი, არა ანთროპოგენული ზეგავლენის მიწის ათვისებას, რაც გარკვეულ ზემოქმედებას იქონიებს არსებულ ნიადაგზე. ნიადაგის და გრუნტის ხარისხის გაუარესება შეიძლება გამოიწვიოს ნარჩენების არასწორმა მართვამ და გაუმართავი სამშენებლო ტექნიკის და სატრანსპორტო საშუალებების ექსპლუატაციამაც. სამუშაოების განხორციელებისას, წარმოქმნილი ფუჭი ქანების მართვა საჭიროებს დაზუსტებას.

მშენებლობის ეტაპზე მოსალოდნელია, როგორც სახიფათო, ასევე არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. სამშენებლო ზონის დასახლებულ პუნქტებთან და ბიოლოგიურ გარემოსთან სიახლოვე საჭიროებს ნარჩენების სწორი მართვის გეგმის დასახვას. სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა დაკავშირებული იქნება სატრანსპორტო საშუალებების რემონტთან ან გაუმართავი ტრანსპორტით დაბინძურებული ნიადაგის და გრუნტის მოხსნასთან, ასევე შედუღების და სამღებრო სამუშაოების შესრულებასთან.

პროექტის სპეციფიკიდან გამომდინარე მასშტაბური ავარიის ან/და კატასტროფის რისკები მშენებლობის და გაზსადენი მილის გამოცდის ეტაპზე არსებითია.

აღნიშნული პროექტით განსაზღვრული მილსადენის გზა გადაკვეთს, როგორც დიდ ასევე პატარა მდინარეებს (მდ. აჭარსიწყალი; მდ. საციხურა; მდ. დიაკონიძე; მდ. ტაბახმელისწყალი), გამომდინარე აქედან ზემოქმედება წყლის გარემოზე მოსალოდნელია.

მილსადენის განთავსება დაგეგმილია 1,2-1,4 მ სიღრმის თხრილში, რაც თავის მხრივ გულისხმობს მიწისქვეშა წყლებზე ზემოქმედებას მიწის აღნიშნულ სიღრმემდე ამოღების პროცესში.

საპროექტო ზონის რამოდენიმე მონაკვეთი გაივლის ტყის მჭიდროდ დაფარულ ტერიტორიასთან, საჭიროა დაზუსტდეს შესაძლო ზიანის რისკ ფაქტორები მცენარეულ გარემოზე.

საპროექტო რეგიონი გამოირჩევა ცხოველთა სახეობრივი მრავალფეროვნებით, მიმდებარე ტერიტორიებზე მოხინაძრე სახეობები შეიძლება ითქვას შეჩვეულია სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილებით გამოწვეულ ხმაურს და ვიბრაციას, მაგრამ აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ მშენებლობის ეტაპზე, არსებული ხმაური და ვიბრაცია კიდევ უფრო გაიზრდება. საჭიროა დაზუსტდეს შესაძლო ზემოქმედების მასშტაბურობა სენსიტიურ სახეობებზე. გაზსადენის მშენებლობის პროცესში, ყურადღებას საჭიროებს აგრეთვე წვრილ ძუძუმწოვრებზე ზემოქმედების საკითხი, რადგან ადვილი შესაძლებელია მათი თხრილებში ჩავარდნა და დაზიანება, შესაბამისად საჭირო იქნება შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება.

საპროექტო მილსადენი განთავსდება ზურმუხტის ქსელის ე.წ „გოდერძის შეთავაზებული“ დაცული ტერიტორიის ფარგლებში, მიუხედავად იმისა რომ საპროექტო დერეფანი 0,5-2 მეტრზე მეტად არ სცილდება არსებულ გზას, მილსადენის ზოლი თანხვედრაშია დაცულ ტერიტორიასთან, რაც შეიძლება დაკავშირებული იყოს ზემოქმედების გარკვეულ რისკებთან. აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ მილსადენი ზოლის ერთ-ერთი მონაკვეთი სიახლოვეში (დაშორება-16 მეტრი) ხვდება „გოდერძის ნამარხი ტყის“ ბუნების ძეგლთან.

რელიეფი ძალზე რთული აგებულებისაა, რომელიც დანაწევრებულია მრავალი ხეობებით და ეროზიული ფორმებით, შეინიშნება აქტიური მეწყრული მოვლენებიც. სამშენებლო სამუშაოების ჩატარებამდე საჭირო იქნება გეოლოგიური და გეომორფოლოგიური გარემოს კვლევა, შესაძლო რისკ ფაქტორების გაანალიზება.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის ამავე კოდექსის II დანართის მე-3 პუნქტის, 3.3 ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ შპს „გაზპროექტის“ შუახევი - ხულოს (ხიჭაურის დასახლებიდან გოდერძის უღელტეხილამდე) P=6კვ/სმ² გაზგამანაწილებელი ქსელის მშენებლობა და ექსპლუატაცია დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;

2. შპს „გაზპროექტი“ ვალდებულია უზრუნველყოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლით დადგენილი სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „გაზპროექტს“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „გაზპროექტის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და შუახევი-ხულოს მუნიციპალიტეტების ადმსრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ნოდარ კერესელიძე

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

